

EXCURSIÓ A LA DESEMBOCADURA DEL LLOBREGAT

PER

D. ANTONI DE ZULUETA

A las cinch del matí del 16 del prop passat Maig l' infrascrit en companyia dels consocis Srs. Ferrer y Vert, Maluquer (S.) y Aguilar-amat, empenguerem una excursió vers al vehí Llobregat al objecte d' explorar la vora dreta del sos-dit riu, desde l' altura del lloch anomenat l' *Anguilero* fins sa desembocadura á més d' aprofitar tots los llochs del pas.

Si hem de dir la veritat, no esperabam d' aquesta sortida resultats dignes de menció per lo que' s refereix á moluschs; n' obstant, una vegada á casa de tornada y ja fet l' apart y el recontre, varem tenir que rendirnos á la evidencia y calificar l' excursió de bastant notable, com se pot veure per la següent llista, en que hem senyalat ab un asterisc las especies que trovarem exclusivament en els aluvions de la vora dreta del Llobregat, prop de sa desembocadura.

Succinea Pfeifferi, Rossmässler.—Comú.

* *Conulus fulvus*, Müller.—Comú.

* *Hyalinia cellaria*, Müller var. (*Hyalinia farinesiana*, Bourguignat).—En bon estat.

* — *nitida*, Müller.—Rara.

* — *crystallina*, Müller.—Comú.

Helix aspersa, Müller.

— *vermiculata*, Müller.

— *apalolena*, Bourguignat.

— *splendida*, Draparnaud.—Diversas varietats de coloració.

— *carthusiana*, Müller var. (*Helix sarriensis*, Martorell y Peña.)

* — *obvoluta*, Müller.—Un exemplar jove y en mal estat en los aluvions com indica l' asterisc. Es probable que procedeixi del *Canal dels Avellaners* de Montserrat, ahont es molt freqüent.

- * *Helix lenticula*, Férussac.—Raro.
- * — *pulchella*, Müller.
- * — *costata*, Müller.
- * — *Arigoï*, Rossmässler.—Comú en tot el trajecte de l'excursió.
- * — *barcinonensis*, Bourguignat.
- * — *Penchinati*, Bourguignat.—Més comú que l'anterior.
- * — *variabilis*, Draparnaud.—Molt freqüent y presentant variadas formas.
- * — *pisana*, Müller.—Abundant.
- * — *trochoides*, Poiret.
- * — *conoidea*, Draparnaud.
- sp. —Es una forma comú á *Can Tunis* que desconeixem.
- Cochlicella acuta*, Müller.—Abundant.
- *barbara*, Linneo.—No tant com l'anterior.
- * *Chondrus quadridens*, Müller.—Molt abundant.
- * *Pupa cylindrica*, Michaud.—Rara.
- * — *Brauni*, Rossmässler.—Comú.
- * — *granum*, Draparnaud.—Molt abundant.
- * — *polyodon*, Draparnaud var. (*Pupa montserratica*, Fagot).—Molt abundant.
- * *Pupilla umbilicata*, Draparnaud.—Comú.
- * — *muscorum*, Linneo.—Comú.
- * — — — var. (*Pupilla bigranata*, Rossmässler).—Mes rara que el tipo.
- * *Vertigo pygmæa*, Draparnaud.—No es raro.
- * *Isthmia muscorum*, Draparnaud.—Com l'especie anterior.
- * *Clausilia Penchinati*, Bourguignat.—No es rara; pero els exemplars se trovan en molt mal estat.
- * *Rumina decollata*, Linneo.—Comú.
- * *Zua sub-cylindrica*, Linneo.—No es rara.
- * *Ferussacia folliculus*, Gronovius.
- * *Ferussacia Terveri?*, Bourguignat.
- * *Cæcilianella acicula*, Müller.—Comú.
- * — sp.

- * *Carychium minimum*, Müller.—Un sol exemplar.
- Limnæa limosa*, Linneo.—Abundant.
- *truncatula*, Müller.—Comú.
- Physa acuta*, Draparnaud.—Molt freqüent.
- Planorbis* sp.—Un individuo jove.
- * *Cyclostoma elegans*, Müller.
- * — — — var. (*Cyclostoma lutecianum*, Bourguignat).—Un sol exemplar.
- Amnicola similis*, Draparnaud.
- * *Paludestrina* sp.—Un sol exemplar.
- * *Pisidium cazertanum*, Poli.—Raro, pero en bon estat.
- *nitidum*, Jenyns.—Més abundant.

Hem senyalat ab un asterisch las especies trobadas en els aluvions del Llobregat per dos rahons: primera, perque tenint aquest riu una conca relativament gran, no es probable que totas las especies recullidas en els aluvions de sa desembocadura visquin en llocs prop ahont han sigut trobadas; aixís, creyém que l' *Helix obvoluta* Müll., *Pupa cylindrica* Mich., *Pupa Brauni* Ross. y alguna altre especie han sigut traginadas per las ayguas desde punts distants. La segona rahó dels asterischs es per demostrar als novells comensants que 'n els aluvions poden recullirse en poch temps moltas especies; advertint que per trobar un bon nombre de las més petites, es convenient emportarsen á casa una bona cantitat de detritus que després poden revisarse servintse d' un vidre d' augment si es precís. Per aquest procediment hem trobat el *Carychium minimum* Müll. y la major part dels *Vertigo*.

No es d' estranyar que siguin pocas las especies recullidas *in situ* si 's té present que com el principal objecte de l' excursió era cassar insectes en la desembocadura del Llobregat els malacólechs casi no pogueren aturarse pe 'l camí, y per aquest motiu sols observarem els següents moluschs marins:

- *Littorina neritoides*, Linneo.—Comú en las rocas humidas per las onas.
- Gibbula Richardi*, Payraudeau.—Un individuo mort.

Patella cærulea, Linneo.—Sobre las rocas.

Mactra stultorum, Linneo.—Morta sobre la platja.

*
* *

El senyor Ferrer y Vert manifesta per sa part lo següent:

Si la cullita fou abundant en moluschs, no ho fou menos en insectes com era d' esperar per la estació en que 'ns trovabam; aixis, donchs, en un parell ó tres d' horas de manejar las pinsas y el salabret poguí reunir dins los pots las següents especies de coleópters:

Cicindela flexuosa, Fabr.—*Can Tunis* y Llobregat.

Eurynebria complanata, Lin.—Sota els detritus humits, á la desembocadura del Llobregat.

Dyschirius nitidus, Dej.—Ab l' anterior.

Clivinia fossor, Lin.—Id. id.

— *collaris*, Herbst.—Id. id. Escás.

Bembidion quadriguttatum, Fab.—Id. id.

— *Andrææ*, Fabr.—Id. id.

— *varium*, Oliv.—Id., id.

Tachypus flavipes, Lin.—Vora d' ayguas.

Calathus melanocephalus, Lin.—Sota els restos vegetals.
Abundant.

— *mollis*, Marsh.—Id. id.

— *fuscipes*, Goez var. *punctipennis*, Germ.—Id. id.

Abacetus Salzmanni, Ramb.—Id. id.

Amara ænea, De Geer.—Sota las pedras *Can Tunis*.

Acinopus tenebrioides, Duft.—Junt ab l' anterior.

Harpalus distinguendus, Duft.—Id., id.

Stenolophus teutonius, Sch.—Entre sorra humida y detritus.

Demetrias atricapillus, Lin.—Id., id.

Parnus sp.—Entre el fang al peu de las plantas acuáticas.

Falagria obscura, Curt.—Sota els detritus. Abundant.

Pæderus ruficollis, Fab.—Vora las ayguas. Abundantissim.

Oxytelus inustus, Grav.—A n' els excrements. Molt abundant.

Bryaxis sanguinea, Lin.—Sota els detritus.

- Silpha granulata*, Thunb.—A n' els excrements.
Dermestes Frischii, Kugel.—Entre uns restos animals putrefactes.
Saprinus semipunctatus, Fab.—Junt ab l' anterior.
Aphodius granarius, Lin.—A n' els excrements humans.
 -- *scybalarius*, Illig.—Id. id.
 -- *scrofa*, Fabr.—Sota detritus vegetals.
Hymenoplia Chevrolati, Muls.—Sobre las plantas baixas.
Anisopla arvicola, Oliv.—Id. id. Abundant.
Hoplia cærulea, Drury. Id., id., id.
Cardiophorus biguttatus, Fabr.—Sota els detritus.
Cantharis bicolor, Panz.
Rhagonycha fulva, Scop.—Abundant sobre els *Tamarix*.
Malachius marginellus, Fabr.—Numerós á las plantas herbáceas.
Colotes trinotatus, Erichs.—Sobre las plantas y entre els detritus.
Tentyria interrupta, Latr.—Can Tunis.
Opatrum perlatum, Germ.
Heliopathes abbreviatus, Oliv.—Sota las pedras.
Phaleria cadaverina, Fabr.—Enterrada á la sorra.
Omoplus picipes, Fab.
Anthicus tristis Schn.—Sota la fullaraca y sobre las plantas baixas.
Odemera Podagrariæ Lin.—Sobre las plantas.
 — *cærulea* Lin.—Id. id.
 — *lurida* Marsh.—Id. id.
Sitones griseus, Fabr.
 — *lineatus*, Lin.—Abundant sobre el *Medicago*.
Chlorophanus viridis, Lin.—Sobre els *Tamarix*.
Hypera punctata Fabr.—En tota la vora del riu. No es escás.
Coniatus tamaricis, Fabr.—Sobre els *Tamarix*. Las larvas hi eran abundants.
Sphenophorus meridionalis, Gyll.—Sota las pedras.
Apion trifolii, Lin.
 — *psi*, Fabr.—Abundant casi per tots indrets.

- Lachanæa pubescens, Duft.
 Cryptocephalus violaceus, Fabr.—Sobre las plantas.
 — rugicollis, Oliv.—Id. id.
 — minutus Fabr. Id.—id. Molt abundant.
 Chrysomela diluta, Germ.—Numerós sota las pedras.
 — hæmoptera, Lin.—Junt ab l' anterior.
 Phyllotreta atra, Payk—Sobre las plantas.

OBRES Y PUBLICACIONES REBUDES PERA LA BIBLIOTECA

REVISTAS

Bulletin du Musée Océanographique de Monaco, números 10, 11 y 12.

Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, Maig, 1904.

Miscellanea Entomologica, números 1 y 2, vol. XII.

Annali del Museo Civico di Storia Naturale di Genova, 1899 á 1901.

Memorias de la Real Academia de Ciencias Naturales y Artes de Barcelona, vol. IV., números 37, 38 y 39.

OBRAS

Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona.—Nómina del personal Académico, 1903-1904.

(Don. de la R. A.)

Notas Neuropterológicas, por el R. lo. P. Longinos Navás, S. J. (But. Inst. Cat. Hist. Nat., 1904, núms. 1 á 3.)

Carta á un botánico, por D. Carlos Pau.

(Don. del R. P. L. Navás.)